

Nivon Zaanstreek

Maandbericht

oktober 2022

AGENDA

Oktober

Zondag 9	Krommenie	Lezing Norbert Peeters: Botanicus G.E. Rumphius en de Indische Flora
Maandag 10	Koog	Repetitie Muziekgroep
Maandag 24	Koog	Repetitie Muziekgroep
Dinsdag 25	Zaandam	Zaantheater: Joost Spijkers met Hotel Spijkers
Woensdag 26	Amsterdam	Museumbezoek: Van Goghmuseum Gustav Klimt
Zondag 30	Weesp	Uitgestelde Stadswandeling door Weesp met Geert van Boxtel

November

Zondag 6	Wijk aan Zee	Koffiezondag in Banjaert
Zondag 13	Krommenie	Lezing Hans Boerma – Spanje (Pyreneeën etc.)
Maandag 14	Koog	Repetitie Muziekgroep
Maandag 28	Koog	Repetitie Muziekgroep

Lever je kopij tijdig in!
Voor het volgende Maandbericht moet de kopij vóór 12 oktober bij de redactie zijn.

NIVON AFDELING ZAA NSTREEK

Redactie-adres: Herman van Kordenoordt, Julianastraat 37
1541 GH Koog aan de Zaan, ☎ 06 5311 43 85
E-mail: nivonzaanstreek1@gmail.com

Bestuur: ☎
Voorzitter Herman van Kordenoordt 06 5311 43 85
Secretaris Martinel de Lange 06 1262 22 81
Penningmeester Henk Evenaar 075 628 54 11
Ledenadministratie: Martinel de Lange 06 1262 22 81

E-mail: Martinel-de-L@hotmail.com
Ledenmutaties, zoals verhuizing, aanmelding nieuw (gezins-)lid, overlijden of opzegging lidmaatschap -liefst via mail- doorgeven aan Martinel de Lange.
Periodiek worden deze mutaties doorgegeven aan het Centraal Bureau, Amsterdam

Bankrekening: NL90TRIO 0379 5186 78 t.n.v. Nivon Zaanstreek

Muziekgroep: Henk op den Akker 075 642 55 60

De repetities zijn 2 maal per maand op maandagmiddag
Repetitieadres: Clubgebouw BWZ
Pinkstraat 14, Koog aan de Zaan
Nivonleden betalen € 8,50 per maand, niet leden betalen € 11,50 per maand

Museumbezoek: Hanneke Leeuwerink 06 44 076 760

E-mail: hleeuwerink@upcmail.nl

Locatie: Voor onze lezingen e.d. maken wij gebruik van:
Buurtcentrum De Pelikaan, Kervelstraat 185 A, 1562AJ Krommenie

Redactie: Herman van Kordenoordt, Dick de Graaf, Martinel de Lange.

Oplage: Dit Maandbericht wordt verzonden naar 450 e-mailadressen

Landelijk Bureau: info@nivon.nl

**Stel je geen prijs meer op het ontvangen van het Maandbericht?
Of ken je juist iemand die het graag zou ontvangen?
Geef dit door op nivonzaanstreek1@gmail.com**

Zaantheater

Joost Spijkers met Hotel Spijkers.

Joost Spijkers en zijn band spelen Hotel Spijkers, een eenmansopera met vier muzikanten over levenshonger.

De Volkskrant schreef: In Hotel Spijkers wordt het volle leven bezongen met alle toppen en dalen.

Dinsdag 25 oktober om 14.00 uur

Toegang: € 22,50

Opgeven bij Hanneke Leeuwerink: hleeuwerink@upcmail.nl of 06 44 076 760

Als je weet dat er een kaartje voor je is, mag je het bedrag overmaken op:

NL31 INGB 000 15 22 362 ten name van JC Leeuwerink

Van de voorzitter

Op zondag 4 september jl. startte het Nivon-seizoen 2022-23 met de lezing van Jan Broekhuizen over Hollandse Stadgezichten. Het aantal belangstellenden (26) viel niet echt tegen, maar van die 26 belangstellenden waren er slechts 14 Nivonlid en dat geeft mij toch wel te denken. Het is uiteraard heel prettig wanneer er mensen van buiten onze club interesse hebben voor onze activiteiten, maar wanneer onze eigen leden het af laten weten, wordt het wel lastiger om activiteiten te organiseren. Ook moesten (al kleiner aantal dan vorig jaar) gereserveerde kaarten aan het Zaantheater worden teruggegeven, bij gebrek aan belangstelling..

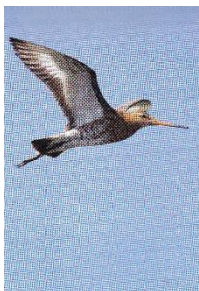
Ik ga zo aan het begin van het seizoen zeker niet somberen, want wie weet “trekt” het na de corona en een heel warme zomer weer allemaal aan.

Intussen is de herfst begonnen, is de temperatuur dalende en regent het weer eens flink. Zoals je kunt zien is er in de maand oktober heel wat te doen. Te beginnen met de lezing van Norbert Peeters over Botanicus G.E. Rumphius en de Indische Flora. Norbert Peeters was al eerder bij ons en ook nu verwacht het weer een heel interessante lezing te worden. Ook is er weer museumbezoek mogelijk, wel nog met een “tijdslot” zoals de musea tijdens de corona pandemie ook al hanteerden. En tot slot deze maand de (vanwege de hitte, weet je nog) uitgesteld rondwandeling door Weesp onder leiding van Geert van Boxtel.

Zoals altijd hoop ik je op een van onze activiteiten te mogen begroeten!

Herman van Kordenoordt

Goos van Gulik

Op vrijdag 2 september jl. was onder grote belangstelling de crematieplechtigheid van Goos van Gulik.

Dat Goos vele jaren een zeer actief Nivonlid is geweest, is bij velen van ons bekend. Zo runde hij jarenlang het zogenaamde Vakantie Advies Bureau voor de toenmalige afdeling Zaandam. Ik herinner me nog de vele ordners met folders en beschrijvingen van (vooral) de buitenlandse Natuurvriendenhuizen. Goos en Rie waren met het hele gezin betrokken bij het rapen en bezorgen van de “krantjes”. Verder waren Rie en Goos trouwe bezoekers van de Pinksterkampen in Vierhouten en Eerbeek. Ook maakten zij zelf ook gebruik van buitenlandse natuurvriendenhuizen. Misschien was het niet voor iedereen zo bekend, dat

Goos een enorme vogelliefhebber was. In alle prachtige verhalen van de familieleden die het woord voerden, kwam dit deel van Goos zijn leven sterk aan bod. Goos en Rie waren ook heel veel jaren trouwe deelnemers aan de buitenlandse reizen van de Rob en Alie Baas.

Heel mooi was het dat bij er bij binnenkomst in de zaal geen muziek maar minutenlang het geluid van grutto's te horen was. Ook op de rouwkaart prijkte de foto van een grutto in de lucht. Goos en Rie zijn vanwege hun enorme inzet benoemd tot lid van verdienste en Goos droeg tot in zijn kist op de revers van zijn jasje het Nivon-speldje.

Namens het bestuur wensen wij Rie, kinderen, klein- en achterkleinkinderen sterkte en hopen dat zij veel goede herinneringen aan Goos zullen bewaren.

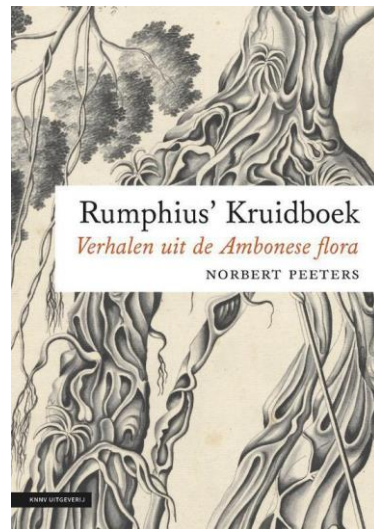
Herman van Kordenoordt

Lezing “Botanicus G.E. Rumphius en de Indische Flora” door Norbert Peeters

In het kielzog van de kapitalistische handelsonderneming VOC reizen ook mensen mee met een buitensporige belangstelling voor botanie (plantkunde). Georg Everhard Rumphius (1627-1702) is één van die mensen. Op achttienjarige leeftijd verlaat deze botanicus in de dop zijn ouderlijk huis uit liefde voor de wetenschap. Na de nodige rampspoed en omzwervingen eindigt hij uiteindelijk op Ambon als soldaat in het Compagnieleger. Hij werkt zich op in de militaire en later civiele rangen tot hij over voldoende vrije tijd beschikt om zich toe te leggen op de wetenschap. Daarbij hoopt hij een alomvattende natuurhistorie te schrijven van de ‘Eijlanden van Water-Indien’ (nu de Indonesische archipel). Dat blijkt een té grote opgave. Het noodlot slaat opnieuw toe en Rumphius verliest zijn zicht. Wel slaagt hij er in om met ‘geleende handen en ogen’ zijn

meesterwerk af te ronden: *Het Amboinsche Kruid-boek* (1741-50). Dit is de eerste, uitgebreide studie naar de flora van Zuidoost-Azië en van de Molukken in het bijzonder. Voor het Westen bleef de tropenflora van de Indische Archipel eeuwenlang gehuld in een dichte moessonmist. In Rumphius' Kruidboek vertelt Norbert Peeters zestien verhalen over de Ambonese flora, aangevuld met een historische en etnografische context. Rumphius' Kruidboek is een rijk geïllustreerd botanisch meesterwerk met oorspronkelijk bronmateriaal voor liefhebbers van botanie, reizen en natuurhistorie. Lees de bijzondere verhalen achter botanische bekenden zoals kruidnagel en nootmuskaat. In deze lezing zal Norbert vertellen over verschillende bekende en onbekende planten uit Indonesië.

Datum en tijd: **zondag 9 oktober 2022** om **10.30 uur**
De zaal is open vanaf 10.00 uur

Plaats: Buurtcentrum De Pelikaan, Kervelstraat 185a, Krommenie

Prijs: Leden € 6,00 / Niet-leden € 8,00

Museumbezoek: Van Goghmuseum Gustav Klimt

Gustav Klimt is wereldberoemd vanwege zijn gouden en decoratieve schilderijen en sterke vrouwenportretten. Maar wie was deze 'golden boy' en wat is het verhaal achter zijn talent? Je kent misschien het werk van Klimt, maar heb je het ook werkelijk gezien?

Ontdek hoe Gustav Klimt zijn unieke stijl ontwikkelde en zijn inspiratie daarvoor haalde uit de West-Europese moderne kunst van zijn tijd.

Uit nieuw onderzoek weten we welke kunstenaars Klimt hebben beïnvloed, en welke hij bewonderde. Maar ook welke kunstwerken werden getoond in bijvoorbeeld de vernieuwende kunstenaarsvereniging de Secession, waarvan Klimt de voorzitter was. Door al deze nieuwe impulsen werd ook Wenen van een ingeslapen stad een bruisende metropool.

Voor zijn veelzijdige kunst putte Klimt rijkelijk uit het werk van beroemde voorgangers, waaronder Van Gogh, Rodin, Toulouse-Lautrec, Monet en Matisse. Deze bijzondere tentoonstelling toont wereldberoemde werken van Klimt naast schilderijen van zijn favoriete kunstenaars.

Datum en tijd:	<u>woensdag 26 oktober om 11.00 uur</u>
Plaats:	Van Goghmuseum te Amsterdam.
Prijs	€ 20,00 / met MK en kaart van de vriendenloterij gratis.
Opgeven bij:	Hanneke Leeuwerink - vóór 15 oktober! E-mail: hleeuwerink@upcmail.nl Telefoon: 06 44 076 760
Samenreizen:	Koog aan de Zaan 9.51 uur, Amsterdam Centraal tram 2 om 10.12 uur Tramhalte Museumplein 10.31 uur

Van de Muziekgroep

Op 12 september kwam de Muziekgroep na een lange zomer weer bijeen. Een geplande muziekmiddag in augustus moest worden geannuleerd vanwege de hoge temperatuur. Gelukkig was ook onze dirigent Joost Doodeman er weer en wenste Herman van Kordenoordt als voorzitter ons een goed muziekjaar. Met zeven spelers pakten we onze instrumenten weer op. Om diverse redenen konden drie leden niet aanwezig zijn.

Het was weer even wennen. Soms leek het of er nog wat stof in de gaatjes van instrumenten zat of waren de snaren en de vingers nog stram? Joost had Country Gardens gekozen en dat was een goed begin.

We speelden de Kleine Suite, Bouree van Schmierer en tot slot O Son do Ar, een Keltisch lied.

Joost stelde ons een interessante vraag: of we wel eens uit het hoofd spelen? Nou, eigenlijk niet of heel weinig. Bij onze lessen leerden we alleen van blad te spelen. We leerden nooit zo maar te spelen of te improviseren zoals het wel in de modernere muziek en de jazz gebruikelijk is. Waarbij Joost opmerkte dat het eigenlijk vreemd is. Je leert eerst praten en pas veel later ga je letters lezen. Bij de muziek begin je meteen met 'lezen'. Nu hebben we de opdracht om thuis Vader Jacob uit het hoofd te leren. Dat zullen we dan de volgende keer samen spelen.

Al met al was het fijn weer samen te spelen. Dit kwam door steeds bij stukjes en met de instrumenten(groepen) om beurten te oefenen, zo kwamen we tot een mooi resultaat.

En natuurlijk was de theepauze zeker zo belangrijk.

Ans Pieper

(Uitgestelde) Stadswandeling met gids (Geert van Boxtel) in Weesp

Weesp verkreeg stadsrechten in 1355 en groeide in de daarop volgende eeuwen uit tot een vestingstad in de Oude en Nieuwe Hollandse Waterlinie. Jenever en bier waren evenals cacao lange tijd de economische pijlers. In de 20^e eeuw werd Weesp een forensenplaats voor het nabijgelegen Amsterdam. De stad ligt ingesloten tussen het Amsterdam-Rijnkanaal en de Vecht. Per 24 maart 2022 is Weesp niet langer een zelfstandige gemeente, maar maakt het deel uit van de gemeente Amsterdam.

Datum en tijd: **zondag 30 oktober 2022** om **circa 10.30 uur** verzamelen

Plaats: Station **Weesp** / uitgang Centrum

Openbaar vervoer: Sprinter (richting Rotterdam CS) vertrekt om 10.02 u. vanaf station Koog a/d Zaan, overstappen op Amsterdam CS – vertrek 10.23 u. spoor 11a (Sprinter richting Lelystad CS), aankomst station Weesp om 10.39 uur.

Prijs: € 12,- voor Nivon- en SVK-leden / € 15,- voor niet-leden, incl. koffie/thee voorafgaand aan de wandeling.
Graag **direct bij aanmelding** overmaken op rekening NL90TRIO 0379 5186 78 t.n.v. Nivon Zaanstreek, onder vermelding van Stadswandeling Weesp + de naam/namen voor wie betaald is.

Graag **opnieuw aanmelden** / **bevestigen** voor de **nieuwe datum** van 30 oktober! Het betaalde voor 14 augustus jl. is blijven staan!

Aanmelden (z.s.m.): Martinel de Lange, e-mail: Martinel-de-L@hotmail.com
Tel. 06-12622281

Terugblik: Hollandse Stadsgezichten op 4 september jl.

Dhr Jan Broekhuizen nam de 26 belangstellenden deze zondagmorgen in een sneltreinvaart mee langs de Noord- en Zuid Hollandse Stadsgezichten. Architectonisch en met aangezichten in woord en beeld. Via foto's en schilderijen van Den Briel, Dordrecht, den Haag, Rotterdam, Delft, Leiden, Gouda, Haarlem, Amsterdam, Alkmaar, Hoorn en Enkhuizen. Ook Vestingstadjes kwamen langs. Hierdoor werden onze geschiedenislessen weer helemaal opgefrist. Jan had er duidelijk veel zin in en wist ons ruim anderhalf uur met zijn interessante verhalen en kennis van zaken te boeien.

Voor deze eerste bijeenkomst was de opkomst redelijk goed. Maar wij hopen de volgende bijeenkomsten nog meer belangstellende leden te verwelkomen.

Joke Kruijver

Jan Broekhuizen verteld!

Herman van Kordenoord bedankt de inleider Jan Broekhuizen

Terugblik Rondwandeling door Zaandam.

Struikelstenen bij Vinkenstraat 92

Woensdagmiddag 13 september 2022, het is mooi zonnig wandelweer!

We starten met 11 belangstellenden om half 2 met een stadswandeling in Zaandam, onder 'leiding' van Herman van Kordenoordt. Onze Nivon-voorzitter heeft dus nog meer kwaliteiten, kunde & kennis... Die van (wandel)gids in Zaanstad! Het thema van deze wandeling is 'Struikelstenen' en (oorlogs)monumenten in Zaandam. Eerst een korte uitleg in het Stadhuis te Zaandam bij een monument van Pieter Groot (foto 1.)

Struikelstenen, of Stolpersteine, zijn bedacht door de Duitse kunstenaar Gunter Demnig en Michael Friedrichs-Friedländer is de maker van de messing monumentjes. Het idee is dat je bij het zien van de stenen, even 'struikelt' in je hoofd en in je hart over de geschiedenis van de mensen achter de namen op het steentje en je moet buigen om de tekst op de stenen te kunnen lezen. De stenen worden gelegd voor huizen, waar Joodse mensen hebben gewoond, die de oorlog niet overleefd hebben. Passanten worden als het ware uitgenodigd om even stil te staan bij de aangeboden informatie. Op de gedenktekens (10 x 10 cm.) worden, in een messing plaatje, onder meer de naam, geboortjaar en overlijdensdatum van het slachtoffer aangebracht. Uiteraard zijn de huidige bewoners van de woningen vooraf geïnformeerd over de plaatsing van de struikelstenen.

Van de bijna driehonderd Joden die begin 1942 woonden in het gebied dat nu Zaanstad is, stierven er ruim 170 personen een voortijdige dood, vrijwel allen in Auschwitz of Sobibor. Van hen heeft het merendeel geen graf. Aangezien een mens pas is vergeten als zijn/haar naam vergeten is, wil de werkgroep Struikelstenen Zaanstad de namen van alle omgekomen Zaanse Joden zichtbaar maken. Daarmee ontstaat een gebroken namenlint door de stad: een monument dat de herinnering aan de weggevoerde Zaanse Joden levend houdt. Totaal komen er bij 62 adressen in Zaanstad struikelstenen.

Een aantal van deze struikelstenen hebben we van dichtbij bekeken tijdens onze stadswandeling vanaf het Stadhuisplein langs het Rustenburg (foto 2. Plaquette Polak & Schwarz), door de

Vinkenstraat, Stationsstraat, langs het Irene Vorrinkplein, door de Botenmakersstraat, Westzijde (foto 3.), Peperstraat, Savornin Lohmanstraat (foto 4. Verzetsmonument), over de Zuiddijk, de Burcht, door de Nicolaasstraat (foto 5.

Februaristaking), Damstraat, over de Gedempte Gracht, Rozengracht, om uiteindelijk met een drankje af te sluiten op het bootterras van 't Groene Pandje op de Gedempte Gracht!

We kijken terug op een interessante Zaanse wandeling, met dank aan Herman!

Martinel de Lange

Op internet is veel informatie te vinden op: Joods Monument Zaanstreek en 4 en 5 mei Comité Zaanstreek